

עמ"ת 45995/06/17 - אמיר עבד אל האדי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ת 45995-06-17 עבד אל האדי(עציר) נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופט ד"ר עמי קובו
העורר אמיר עבד אל האדי (עציר)
נגד
המשיבה מדינת ישראל

ב"כ העורר: עוה"ד חיים אוחנה ונס אוחנה

ב"כ המשיבה: עוה"ד יעל שניידר ורועי ברק

החלטה

רקע

1. ערר על החלטת בית משפט השלום בראשון לציון (כב' השופט ג' אבנון) במסגרתה דחה בית המשפט קמא את בקשת העורר לעיון חוזר לפי סעיף 52 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) תשנ"ו - 1996 (להלן: "חוק המעצרים").
2. ביום 16.12.16 הוגש נגד העורר בקשה למעצר עד תום ההליכים.
3. בד בבד עם כתב האישום הוגש נגד העורר כתב אישום במסגרת פרשה רחבת היקף שעניינה הפצת חשבוניות פיקטיביות.
4. ביום 22.1.17, לאחר שהסכים ב"כ העורר לקיומן של ראיות לכאורה ולאחר שהתקבל תסקיר בעניינו של העורר, אשר לא המליץ על שחרור העורר לחלופה, הורה בית המשפט קמא על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים בעניינו.
5. ערר אשר הוגש על ידי העורר לבית המשפט המחוזי נמחק בהמלצת בית המשפט המחוזי.
4. ביום 5.7.17 הגיש העורר בקשה לעיון חוזר, במסגרתה התבקש בית המשפט קמא לעיין מחדש בהחלטתו, באשר למעצרו של העורר, ולהורות על קבלת תסקיר משלים בעניינו אשר יבחן מפקחים נוספים.
5. ביום 24.5.17 לאחר ששמע בית המשפט קמא את טיעוני הצדדים בעיון החוזר, דחה את הבקשה תוך שקבע כי לא מצא שהעורר עמד באילו מהעילות המנויות בסעיף 52 לחוק המעצרים, המאפשרת עיון חוזר בהחלטת המעצר. בית המשפט התייחס לטענת ב"כ העורר בדבר חלוף הזמן וקבע כי חלוף הזמן של מספר חודשים עשוי להיות רלוונטי במקרים של משוחררים לחלופת מעצר, אשר מבקשים הקלה בתנאי השחרור ולא לגבי מי שנעצר עד תום ההליכים בעניינו. עוד הוסיף בית המשפט

קמא כי לצורך בחינה האם יש להותיר נאשם עצור עד תום ההליכים, אם לאו, קיים הליך לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, קרי בחינת אפשרות הארכת המעצר לתקופה נוספת בת 90 ימים כל אחת, הליך אשר מתנהל בבית משפט העליון. נוכח זאת הבקשה נדחתה.

6. על החלטה זו הוגש ערר זה.

טיעוני הצדדים

7. לטענת ב"כ העורר, עוה"ד חיים אוחנה ונס אוחנה, שגה בית המשפט קמא עת דחה את הבקשה לעריכת תסקיר משלים בעניינו של העורר וזאת שעה שבעניינם של משיבים אחרים, גם כאלו שהמסוכנות הנובעת מהם גבוהה יותר, נעתר בית המשפט קמא לקבלת תסקיר שיבחן חלופת מעצר נוספת. כמו כן שגה בית המשפט קמא כאשר קבע כי משהורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים, אין הוא נדרש עוד לבחינת אפשרות לחלופת מעצר בעניינו של העורר. כן שגה בית המשפט קמא עת קבע כי חלופה הזמן עשוי להיות רלוונטי רק במקרים של משוחררים לחלופת מעצר אשר מבקשים הקלה בתנאי שחרורם. ב"כ העורר טען כי על בית המשפט קמא היה לשקול במסגרת הבקשה לעיון חוזר, כי לעורר לא ניתנה הזדמנות להציג חלופה נוספת בעניינו, בניגוד למשיבים אחרים בתיק, ועל כן היה עליו לאפשר בחינה כאמור. כמו כן טעה בית המשפט קמא כאשר קבע כי לא קמה לעורר זכות להצביע על חלופה הזמן כנסיבה שיש בה כדי להביא במקרים המתאימים לבחינת מחודשת של חלופת מעצר בעניינו. שגה בית המשפט קמא כאשר זקף לחובתו של העורר כי ערר אשר הוגש על ידו נמחק בהמלצת בית המשפט המחוזי שכן כעת מציג העורר חלופה חדשה שלא היתה בידו עד עתה. כמו כן הוסיף ב"כ העורר כי אף המשיבה לא התנגדה לקבלת תסקיר, אלא השאירה את ההחלטה לשיקול דעתו של בית המשפט קמא ועל כן לא ברור מדוע בחר בית המשפט קמא לחסום את דרכו של העורר. לפיכך עתר ב"כ העורר לקבל את הערר ולהורות על קבלת תסקיר נוסף בעניינו של העורר אשר יבחן חלופת מעצר נוספת.

8. לטענת ב"כ המשיבה, עוה"ד יעל שניידר ורועי ברק, בית המשפט קמא קבע כי נגד העורר מתקיימת מסוכנות גבוהה מאוד. לפני מעצרו נשלח העורר לקבלת תסקיר אשר עסק בסיכון הנובע ממנו, תוך ששירות המבחן קבע כי אין לתת בו אמון. בנוסף דחה שירות המבחן את המפקחים כלא מתאימים. לחובתו של העורר הרשעות רבות שמפחיתות את היכולת לתת בו אמון, לרבות הרשעות בהפרת הוראה חוקית ובריחה ממשמורת. הקושי באיון מסוכנותו של העורר נעוצה בו עצמו ועל כן צדק בית המשפט קמא שלא נעתר לשליחתו לתסקיר נוסף. החלטה בדבר מעצרו התקבלה ביום 22.1.17, ערר אשר הוגש בעניינו נמחק בהמלצת בית המשפט המחוזי וביום 24.5.17 ניתנה החלטה בעיון החוזר. לא מדובר בחלופה זמן משמעותי המצדיק עיון מחדש. במקרים דומים נקבע כי גם לאחר חלופה שנה אין בחלופה הזמן כדי להצדיק שחרור. לפיכך עתרו ב"כ המשיבה לדחות את הערר.

דין ומסקנות

9. לאחר שבחנתי את טיעוני הצדדים שוכנעתי כי **דין הערר להתקבל במובן זה שהעורר ישלח לקבלת תסקיר שירות מבחן והדין יוחזר לבית המשפט קמא.**

10. ראשית יש לומר כי מסגרת הדיון בתיק דנן הינה בערר על הבקשה לעיון חוזר. הליך בקשה לעיון חוזר לא נועד לשמש מסלול ערר מחודש על החלטת המעצר (בש"פ 2274/02 **עמרם נ' מדינת**

ישראל (18.3.02); בש"פ 2252/15 **פלוני נ' מדינת ישראל (8.4.15)**). הליך זה מוגבל למקרים בהם נתגלו עובדות חדשות, נשתנו נסיבות או עבר זמן ניכר מעת מתן ההחלטה במעצר.

11. הסמכות בדבר עיון החוזר מקורה בסעיף 52 לחוק המעצרים אשר קובע כדלקמן:

"עצור, משוחרר בערובה או תובע רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר, בענין הנוגע למעצר, לשחרור או להפרת תנאי השחרור בערובה, לרבות בהחלטה לפי סעיף זה, אם נתגלו עובדות חדשות, נשתנו נסיבות או עבר זמן ניכר מעת מתן ההחלטה"

12. על פי סעיף 52 (א) לחוק המעצרים ישנן שלוש עילות, שבהתקיימן רשאי בית המשפט לעיין מחדש בהחלטות הנוגעות למעצרו של נאשם, או לשחררו בתנאים מגבילים, והן: גילויין של עובדות חדשות; שינוי נסיבות; או חלוף זמן ניכר ממתי ההחלטה בנושא המעצר או השחרור לחלופה, ועד למועד הגשת הבקשה (בש"פ 5090/15 **חטיב נ' מדינת ישראל (30.7.15)**; בש"פ 6526/14 **לוזון נ' מדינת ישראל (29.10.14)**; בש"פ 3937/13 **בן שמעון נ' מדינת ישראל (10.6.13)**).

13. במקרה דנן, נשענת בקשתו של העורר על עילת חלוף הזמן. כבר נקבע כי למונח "חלוף הזמן", יש ליתן פרשנות גמישה, במסגרתה צריך בית המשפט לבחון את נסיבותיו של כל מקרה ומקרה. על בית המשפט לבחון, בין היתר, את חומרת העבירה המיוחסת לנאשם, מידת המסוכנות שלו, התנהגותו במעצר ונסיבותיו האישיות.

בהקשר זה יפים דבר כב' הש' דפנה ברק-ארז בבש"פ 5818/16 **עבד אלקאדר נ' מדינת ישראל (4.8.16)**:

"בחינתה של העילה לעיון חוזר בהחלטה לעצור נאשם עד תום ההליכים שעניינה חלוף הזמן תיעשה בהתאם לנסיבותיו הקונקרטיות של המקרה הנדון, תוך התחשבות במידת המסוכנות הנשקפת מן הנאשם, באופן עמידתו בתנאי חלופת המעצר ובנסיבותיו האישיות".

14. בתי המשפט דנו בשורה ארוכה של בקשות לעיון חוזר בעילה של "חלוף הזמן" במקרים בהם נעצרו נאשמים מעצר של ממש מאחורי סורג ובריח, גם מקום בו מדובר היה בעבירות חמורות. חלקן של הבקשות נדחו לאחר שנבחנו לגופו של עניין ונקבע כי לא התקיים "חלוף זמן" משמעותי בעניינן (בהקשר זה ראו בין היתר בש"פ 4497/15 **חיימוב נ' מדינת ישראל (2.7.15)** שם דובר על תקופה של כשלושה חודשים, בש"פ 5818/16 **עבד אלקאדר נ' מדינת ישראל (4.8.16)** שם דובר על תקופה של כחודשיים, בש"פ 5857/13 **מדינת ישראל נ' אוסקר (3.9.13)** שם דובר על תקופה של כשנה) וחלקן אף התקבלו באופן שנקבע כי יש לבחון חלופת מעצר בעניינים (בהקשר זה ראו בין היתר בש"פ 8139/11 **מדנפרוסט נ' מדינת ישראל (14.11.11)** שם דובר על תקופה של כחצי שנה, בש"פ 5371/13 **פלוני נ' מדינת ישראל (6.8.13)** שם דובר על תקופה של כשנה, בש"פ 6478/16 **אלבז נ' מדינת ישראל (6.9.16)** שם דובר על תקופה של כשבעה חודשים).

15. סבורני כי בית המשפט קמא נתפס לידי טעות שדחה את בקשת העורר לעיון חוזר בעילה של "חלוף זמן" על הסף תוך שקבע כי "לצורך בחינה האם יש מקום להותיר נאשם במעצר עד תום ההליכים, קיים הליך בהתאם להוראת סעיף 62 לחוק המעצרים". שכן הגם שעל פי רוב נבחנת שאלת חלוף הזמן במסגרת סעיף 62 לחוק המעצרים, זאת במקרים בהם מתארכת תקופת המעצר אל מעבר לתשעה חודשים, הרי שאין בהוראת סעיף 62 לחוק המעצרים כדי לחסום את דרכו של עצור לפנות בבקשה לעיון חוזר, מקום שהתקיימו התנאים הקבועים בסעיף 52 לחוק המעצרים עוד בטרם חלפה התקופה כאמור.

בהקשר זה יפים דברי כב' הש' דנצינגר בבש"פ 1724/15 **מדינת ישראל נ' דלו** (16.3.15):

"אין בהחלטות בית משפט זה להאריך פעם אחר פעם את מעצרו של המשיבים מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק המעצרים כדי למנוע מהמשיבים את האפשרות להגיש בקשה לשקול את שחרורם לחלופת מעצר. אפשרות זו פתוחה בפני המשיבים בכל שלב, ככל שיש בידיהם להציג חלופה הולמת והדוקה שיכולה לאיין את מסוכנותם ואת החשש להימלטות מאימת הדין בנסיבות העניין, שתימצא ראוייה והולמת על ידי בית המשפט המחוזי".

(בהקשר זה ראו גם בבש"פ 2935/15 **דלו נ' מדינת ישראל** (21.5.15) ובש"פ 4309/15 **מנה נגד מדינת ישראל** (6.7.17)).

16. עם זאת, נקבע לא אחת כי סעיף 62 לחוק המעצרים אינו האכסניה המשפטית הראויה לבחינת חלופות מעצר לגופן וכי בקשה כאמור ראוי לה שתיבחן במסגרת עיון חוזר לפי סעיף 52 לחוק המעצרים.

בהקשר זה ראו דברי כב' הש' ברק-ארז בבש"פ 3783/14 **מדינת ישראל נ' איפרגן** (2.6.14):

"ככל שיש למשיב 2 טענות שעניינן שחרורו לחלופת מעצר ובחינתן של חלופות אפשריות, הרי שאלה צריכות להתברר בהליך המתאים לכך (בקשה לעיון חוזר מכוח סעיף 52 לחוק המעצרים) ולא במסגרת הבקשה הנוכחית".

(בהקשר זה ראו גם בבש"פ 3434/15 **מדינת ישראל נ' פלוני** (26.5.15) ובש"פ 5414/14 **מדינת ישראל נ' אלעמראני** (14.8.14))

17. לפיכך, נכנסת בקשתו של העורר בגדר סעיף 52 לחוק המעצרים.

18. בשלב זה, בשים לב לכך שממועד מעצרו של העורר חלפו כבר שבעה חודשים, וטרם ניתן מענה לכתב האישום במסגרת התיק העיקרי ואף לא נראה באופק מועד דיון לתחילת שמיעת הראיות בתיק (זאת נוכח תיקון משמעותי שנעשה בכתב האישום ביום 24.5.17 במסגרתו נוספו אחד עשר נאשמים לכתב האישום כמו גם הוספת חומרי חקירה), סבורני כי יש מקום לבחון את בקשתו לעיון חוזר לגופה, זאת מבלי להביע כל עמדה באשר לתוצאות בחינה זו. כמו כן בכדי שתהיה בפני בית משפט קמא תמונה מלאה, סבורני כי בשלב זה יש מקום לקבלת תסקיר משלים בעניינו של העורר מבלי שיהיה בהמלצות התסקיר כדי לכבול את שיקול דעת בית המשפט קמא.

סוף דבר

19. אשר על-כן, אני מורה לשירות המבחן להגיש תסקיר משלים בעניינו של העורר תוך 30 ימים, אשר יובא בפני בית המשפט קמא במסגרת בקשה לעיון חוזר בהתאם ליומנו.

ניתנה היום, כ"ד תמוז תשע"ז, 18 יולי 2017, בנוכחות
הצדדים.

עמוד 4

